

د مالیاتی چارو اداری د قانون طرز عمل

لومړی ماده:

مبني:

دغه طرز العمل د مالیاتی چارو اداره کولو د قانون په ۵۲ او ۶۲ مادو کې د درج شوی حکمونو پر بنسټ وضع شوی دی.

دوهمه ماده:

اعتراضونه:

۱. پر مالیاتی پریکړی باندې اعتراض د دغه طرز العمل سره په ضمیمه ځانگړی فورمی کې صورت مومی.

۲. پر مالیاتی پریکړی باندې اعتراض شکایتونو ته د رسیدنی اداری ته وړاندی کیری.

دریمه ماده:

د ورکړی د تخصیص ترتیب:

۱. هر کله چې د مالیاتی اداری له خوا د ورکړی د حصول په وخت کې، هغه شخص چې دا ورکړه ورپوری اړه لری، که یی مالیاتی ذمت د یوه څخه ډیر (پر عایداتو باندی مالیات، د انتفاعی معاملو مالیه، پر اضافی ارزښت مالیه، موضوعی مالیه او یا اضافی مالیه) وی، ورکړه د شخص د غوښتنی پر بنسټ تخصیصیری.

۲. هر کله که ورکونکی شخص، مالیاتی ذمت چې ورکړه په هغه پوری اړه و لری اظهار نه کړی، اما ذکر شوی مبلغ د هغه مالیاتی ذمت سره چه د مالیاتو اداری لخوا دمخه ابلاغ شوی وی مطابقت و لری، ذکر شوی ورکړه د هماغه مالیاتی ذمت لپاره اختصاصیری.

۳. په ډیرو مواردو کې، ورکړه د لاندی لومړیتوب لرونکو قواعدو سره سم اختصاصیری:

▪ په لومړی گام کې، پر عایداتو باندی مالیات، د انتفاعی معاملو مالیه، پر اضافی ارزښت مالیه یا موضوعی مالیه په ترتیب سره د ورکړی د انقضاء نیټی ته په کتلو سره ترسره کیری. که چیری د پورته ذکر شوی مالیاتو له ډلی څخه تر یوه ډیر مالیات د ورکړی انقضاء د عین نیټی درلودونکی وی، د ذمت مالیات په ترتیب سره د تر ټولو له لور مبلغ څخه تر ټولو ټیټ مبلغ ته ترسره کیری.

▪ تر هغه وروسته د اضافی مالیاتو مبالغ د هغوی د ورکړی د انقضاء د نیټی په ترتیب سره ترسره کیری، که چیری د تر یوه ډیر اضافی مالیات د ورکړی د انقضاء د عین نیټی درلودونکی وی، ذکر شوی مبالغ د تر ټولو لور مبلغ نه تر ټولو ټیټ مبلغ ته په ترتیب ترسره کیری

څلورمه ماده:

د مالیه ورکونکی د تشخیصیه نمبر غوښتنلیک:

۱. د مالیه ورکونکی د تشخیصیه نمبر غوښتنلیک په ځانگړی فورم کې چې په دی موخه ترتیب شویدی او د دغه طرز العمل سره ضمیمه ده ترسره کیری، همدارنگه د غوښتونکی هویت او د اثبات شواهد د غوښتنلیک سره یوځای وړاندی کیری.

۲. د مالیه ورکونکی د تشخیصیه نمبر د غوښتونکی لپاره د هویت د اثبات شواهد په لاندی ډول دی:

الف. انفرادی شخص باید له لاندینیو شواهدو څخه یو له خان سره و لری:

۱. د تابعیت تذکره
 ۲. د اعتبار وړ پاسپورت (کورنی/بهرنی)
 ۳. د موټر چلولو کورنی اعتبار لرونکی جواز
 ۴. د موټر چلولو معتبر بهرنی جواز چه د غوښتونکی شخص انځور لرونکی وی.
- ب. په ځانگړی ډول د شرکت لپاره، د شرکت د تاسیس یا ثبت تصدیقلیک د پورته ذکر شوی انفرادی شخص په توگه د هويت د اثبات د شواهدو سره یو ځای د لږ تر لږه د یو حقیقی شخص لپاره د شرکت د نماینده په حیث.
- ج. په ځانگړی ډول د تضامنی شرکت لپاره، د شراکت د هوکړی سند د تضامنی شرکت د شریک په حیث د شریکانو له ډلی څخه لږ تر لږه د یو کس د هويت د اثبات د شواهدو سره یو ځای.
- د. په ځانگړی ډول د اشخاصو د هر ډول نورو ټولنو دپاره، د ثبت تصدیقلیک یا د ټولنی د تاسیس نور اسناد د اشخاصو د ټولنی د نماینده په توگه د لږ تر لږه یو حقیقی شخص لپاره د پورته ذکر شوی انفرادی شخص په حیث د هويت د اثبات شواهدو سره یو ځای.

پنځمه ماده:

د ممنوع الخروج اطلاعیه:

۱. د ممنوع الخروج اطلاعیه یواځی په هغه وخت صادر کیدای شی چه تطبیقی مراحل د ممنوع الخروجی تر صادریدو مخکی بشپړ او د مالیه ورکونکی نه ورکړل شوی مالیاتی ذمت د ۵۰۰۰،۰۰۰ افغانیو څخه ډیر وی.
۲. د ممنوع الخروج اطلاعیه په لیکلی توگه د اړونده شعبی په واسطه د مالیی وزارت د مقام (معین یا وزیر) په لاسلیک د اداری اصولو په رعایت کولو سره صادریری.
۳. مالیاتی اداره باید د ممنوع الخروجی د اطلاعیی د صادرولو سره په یو وخت کی د محکمی له لاری هم موضوع تعقیب کړی.

شپږمه ماده:

د تر شخړی لاندی د مالیی تحصیل:

۱. که چیری مالیه ورکونکی خپل مالیاتی ذمت ادا کړی نه وی او خپل اعتراض یی د مالیاتو اداری ته وړاندی کړی وی، د مالیاتو اداره کولای شی د ټولی مالیی یا د هغی د یوی برخی د تحصیل په برخه کی خپل تطبیقی اقدام تر هغه وخته د تعلیق حالت ته واچوی تر څو چی د تر شخړی لاندی مبلغ په اړه تصمیم نهایی او مرعی الاجرا کیږی.
۲. د دغه طرز العمل (۱) فقره د لاندی مواردو تر کنتی وروسته د عوایدو د لوی ریس په منظوری پلی کیږی.
 - الف. د مالیه ورکونکی د اطاعت منلو (اطاعت پذیری) مخینه.
 - ب. د اړونده مالیی مبلغ.
 - ج. ایا مالیه ورکونکی د ورکړی وړ مبلغ دپاره کافی تضمین وړاندی کولای شی که نه؟
 - د. ایا د ورکړی وړ مبلغ ورکړه به مالیه ورکونکی د مالی مشکل سره مخامخ کړی که نه؟
 - ه. ایا د منازعی په بنسټ کی درغلی شته که نه؟
 - ز. ایا مالیه ورکونکی د تر شخړی لاندی مالیی په اړه د تصمیم نیولو په منظور د مالیاتو د قوانینو سره سم د غوښتل شوو معلوماتو په وړاندی کولو کی پاتی راغلی که نه؟

اوومه ماده:

د اظهارلیک د غوښتنې/مطالبې مکتوب:

۱. د مالیاتو اداره د اظهارلیک د مطالبې یادښت د اوومې مادې سره سم د لاندې لومړیتوب په ترتیب صادروی.
 ۱. لوی مالیه ورکونکی چی خپل مالیاتی اظهارلیکونه یی د ټاکلی نیتی څخه وروسته د دوو اونیو په ترڅ کی نه وی وړاندی کړی.
 ۲. منځنی مالیه ورکونکی چی خپل مالیاتی اظهارلیکونه یی د ټاکلی نیتی څخه وروسته د څلورو اونیو په ترڅ کی نه وی وړاندی کړی.
 ۳. کوچنی مالیه ورکونکی چی خپل مالیاتی اظهارلیکونه یی د ټاکلی نیتی څخه وروسته د دوو میاشتو په ترڅ کی نه وی وړاندی کړی.
۲. د دغه طرز العمل د (۱) فقری سره سم هغه مالیه ورکونکی چی د مالیاتی اظهارلیک د مطالبې څخه سرغړونه و کړی، لوی څارنوالی ته د قانونی تعقیب په موخه د لاندی لومړیتوب په ترتیب ور پیژندل کیږی:
 ۱. په ځانگړی ډول د لویو مالیه ورکونکو لپاره د اطلاعیی څخه د سرغړونی په صورت کی تر دوه اونیو وروسته پوری.
 ۲. په ځانگړی ډول د منځنیو مالیه ورکونکو لپاره د اطلاعیی څخه د سرغړونی په صورت کی تر څلور اونیو وروسته پوری.
 ۳. په ځانگړی ډول د کوچنیو مالیه ورکونکو لپاره د اطلاعیی څخه د سرغړونی په صورت کی تر دوه میاشتی وروسته پوری.
۳. دغه طرز العمل د مالیاتی چارو د ادارې په قانون کی د لیکل شوی اټکلی محاسبی د صدور مانع نه گړی.

اتمه ماده:

عامه طرز العمل:

۱. یو طرز العمل چه د مالیی وزارت لخوا صادریری، هغه وخت عامه طرز العمل کښل کیږی چه د مالیاتی چارو د ادارې قانون د دوه شپینمی مادې سره سم د عامه طرز عمل تر عنوان لاندی صادر شوی وی او د مالیی وزارت د انټرنیتی پانی له لاری خپور شی.
۲. ټول عامه طرز العملونه د شمیری او د موضوع د عنوان درلودونکی وی چه له همدې لاری پیژندل کیږی.
۳. عامه طرز العمل په طرز العمل کی د درج شوی نیتی او که په طرز العمل کی نیتیه نه وی ذکر شوی، د مالیی وزارت پر انټرنیت پانه د خپریدو له نیتی څخه نافذیری.
۴. د عامه طرز العمل ټول او یا هم د هغه یوه برخه د مالیی وزارت پر انټرنیتی پانه د اطلاعیی د خپرولو له لاری ملغی کیدای شی.
۵. د عامه طرز العمل د ټولی یا یوی برخی لغوه کول په اطلاعیه کی د ذکر شوی نیتی او یا پر انټرنیت پانه د خپریدو په نیتیه (هره نیتیه چه وروستی وی) نافذیری.
۶. هغه عامه طرز العمل چه ټول یا یوه برخه یی لغوه شوی وی، په هغه معاملو چه د نوموړی طرز العمل د لغوه کیدو څخه دمخه پیل شوی وی د پلی کیدو وړ گړی.
۷. هغه عامه طرز العمل چه ټول یا یوه برخه یی لغوه شوی وی، په هغه معاملو چه د نوموړی طرز عمل په بشپړه توگه لغوه کیدو څخه وروسته پیل شوی وی د پلی کیدو وړ نه گړی.

نهمه ماده:

خصوصی طرز العمل:

۱. خصوصی طرز العمل هغه طرز العمل ته وایی چه د مالیاتو اداری لخوا وضع او صادر شوی وی، او لارښونه کوی چه څرنګه د مالیاتو قوانین د یوه شخص پر معاملو او شرایطو او یا د یوه شخص په پیشنهادی معاملو او شرایطو باندی پلی کیری.
 ۲. یو شخص کولای شی چی خصوصی طرز العمل د مالیاتی اداری څخه په ضمیمه کی د درج په ځانګړی فورمه کی درخواست کړی.
 ۳. مالیاتی اداره کولای شی چی د خصوصی طرز العمل د غوښتونکی څخه و غواړی تر څو د هغه شرایطو په اړه چه غوښتنه په هغه پوری تر او نیسی لا ډیر معلومات وړاندی کړی.
 ۴. د مالیاتو اداره کولای شی چی د خصوصی طرز العمل غوښتنه په لاندینیو حالاتو کی رد کړی.
- الف.** که چیری مالیاتی اداری مخکی تر مخکی د مالیاتو په سنجش کی د غوښتنی د موضوع په هکله پریکړه کړی وی.
- ب.** که چیری غوښتنه په داسی یوه موضوع پوری اړه ولری، چه نوموری موضوع د غوښتنی د وړاندی کولو په وخت کی د مالیاتی بررسی تابع اوسی.
- ج.** که چیری غوښتنه په داسی یو موضوع پوری اړه ولری چی د مالیاتی چارو اداره کولو د قانون د څلورم فصل سره سم د مالیاتی منازعی تابع اوسی.
- د.** که چیری مالیاتی اداری د لایرو معلوماتو غوښتنه کړی وی او غوښتونکی شخص ذکر شوی معلومات چی د طرز العمل د چمتو کولو لپاره اړین دی، وړاندی کړی نه وی.
- ه.** هر کله که مالیاتی اداره د خصوصی طرز العمل غوښتنه رد کړی، نوموری اداره د غوښتنی د رد لیکلی اطلاعیه د هغه د دلایلو سره یوځای غوښتونکی ته تسلیموی.
- و.** د مالیاتو اداره د خصوصی طرز العمل د پریکړی په اړه د ټولو اړینو معلوماتو د ترلاسه کولو وروسته د دیرشو ورځو په ترڅ کی خصوصی طرز العمل رد یا صادروی.
- ز.** خصوصی طرز العمل هغه موضوع چی حکم پری ترسره شوی وی تشریح او لاندینی موارد مشخصوی:

الف. په طرز العمل کی تر بحث لاندی شخص

ب. د طرز العمل اړونده د مالیاتو قانون

ج. هغه مالیاتی دوری چی طرز العمل په هغه کی نافذ دی

د. معاملي او شرایط چی طرز العمل په هغه پوری تر او نیسی

ه. هر ډول فرضی چه طرز العمل د هغه باندی مبتنی وی

۸. د مالیاتو اداره کولای شی چی خصوصی طرز العمل په بشپړ ډول او یا د هغه یوه برخه غوښتونکی ته د لیکلی اطلاعیه په وړاندی کولو سره هر کله چی و غواړی لغوه کړی.

۹. هر کله که د مالیی وزارت یو عامه طرز العمل خپور کړی که د صادر شوی خصوصی طرز العمل د کومی برخی سره سمون و نه لری، د خصوصی طرز العمل هماغه برخه ملغی پیژندل کیری.

۱۰. د خصوصی طرز العمل لغوه د لغوی په اطلاعیه کی د ټاکلی نیټی یا په هغه نیټه چه شخص د لغوی اطلاعیه تر لاسه کړیده (هره هغه نیټه چه وروستنی وی) نافذ کیږی.

۱۱. د مالیاتو اداره د خصوصی طرز العمل د تطبیق پروسه ته پر هغه معامله چي د نوموړی طرز العمل د لغوه کیدو څخه دمخه پیل شوی وی دوام ورکوی.

۱۲. د مالیاتو اداره خصوصی طرز العمل غوښتونکی ته د عمومی معلوماتو په موخه د هغه د صادر کیدو څخه د ۳۰ ورځو په موده کی د مالیی وزارت پر انټرنیټی پاڼه د غوښتونکی او یا په طرز العمل کی د ذکر شوی هر بل شخص د هویت د افشا کولو پرته خپروی.

لسمه ماده:

د انفاذ نیټه:

دغه طرز العمل د ۱۳۹۴ کال د مالیاتی چارو د ادارې د قانون د انفاذ له نیټی راپدېخوا پلی کیږی.

ضمیمې:

لومړی فورمه د اعتراض فورمه

دوهمه فورمه د مالیه ورکونکی د تشخیصیه نمبر غوښتنلیک

دریمه فورمه د خصوصی طرز العمل غوښتنلیک